

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **N. F.**, tč. x, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2013, č. j. OAM-89/LE-BE02-ZA13-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 14. 6. 2013, č. j. OAM-89/LE-BE02-ZA13-2013, rozhodl žalovaný podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v případě problémů se soukromými osobami (lichváři) má žalobce možnost obrátit se o pomoc na kompetentní orgány své vlasti. Rovněž uvedl, že žalobce se na ukrajinskou polici se svými problémy nikdy neobrátil, ani se nepokusil odcestovat do jiné části Ukrajiny, nýbrž se rovnou rozhodl odcestovat do České republiky.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, ve které namítal porušení zákona o azylu a správního řádu.

Žalobce vyjádřil domněnku, že v jeho případě existují důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu, jelikož jeho život může být ohrožen ze strany lichvářů a poukázal na to, že se žalovaný nezabýval tím, zda tato hrozba nepředstavuje hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu

Žalobce uzavřel, že v jeho případě vyšly v průběhu správního řízení najevo skutečnosti potenciálně odůvodňující udělení azylu podle ust. § 14a zákona o azylu, a proto nebylo namístě zamítnout jeho žádost jako zjevně bezdůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že postupoval zcela v souladu se zákonem a jeho závěr o zjevné nedůvodnosti žádosti je správný a navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Dne 20. 5. 2013 požádal žalobce o mezinárodní ochranu. Poprvé žádal o mezinárodní ochranu v říjnu 2002 (neúspěšně). Ve své žádosti uvedl, že v ČR pobývá od července roku 1996. Do ČR přijel kvůli práci. Jako důvod své žádosti uvedl, že má strach z lichvářů, kterým dluží peníze. V pohovoru k žádosti, který se konal dne 4. 6. 2013, uvedl, že poté, co neměl na splácení své půjčky, byl lichváři opakovaně napaden. Své napadení na policii nikdy neohlásil a z důvodu obavy o sebe a svou rodinu se rozhodl vycestovat do ČR a vydělat si zde finanční prostředky na uhrazení dluhu. Dne 14. 6. 2013 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žádost žalobce jako zjevně bezdůvodnou zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný k § 14a zákona o azylu uvedl, že v případě problémů s lichváři se má žalobce možnost obrátit na příslušné orgány své vlasti.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Krajský soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s. a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Jediným argumentem žalobce je tvrzení, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s argumentem rizika hrožícímu žalobci od lichvářů. Této námitce nelze přisvědčit. Žalovaný se dle názoru soudu s argumentací žalobce dostatečně vypořádal a jeho rozhodnutí proto ob stojí. Soud v této souvislosti připomíná, že původcem pronásledování pro účely azylově relevantní musí být orgány daného státu (§ 2 odst. 9 zákona o azylu). Riziko ze strany soukromých osob je relevantní pouze tehdy, pokud lze prokázat, že státní orgány nejsou schopny nebo ochotny poskytnou účinnou ochranu. Žalobce dle názoru soudu neuvedl žádné

důvody, které by svědčily o tom, že státní orgány Ukrajiny nejsou schopny nebo ochotny žalobci účinnou ochranu v případě reálné hrozby ze strany lichvářů poskytnout. V této souvislosti soud připomíná, že se žalobce v minulosti na ukrajinské orgány vůbec neobrátil, a proto nelze (zejména s ohledem na jeho předchozí pobyt na Ukrajině) usuzovat na neschopnost či neochotu ukrajinských orgánů žalobci pomoci. Soud nemohl odhlédnout ani od skutečnosti, že žalobce požádal poprvé o mezinárodní ochranu až v říjnu roku 2002, ač svou vlast opustil již v červenci roku 1996. Právě tato skutečnost nespovídá o palčivosti žalobcem nastíněného problému.

Z výše uvedeného rovněž dle názoru soudu vyplývá, že žalovaný nepochybil, když postupoval podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Závěr, že skutečnosti uvedené žalobcem v řízení před žalovaným nejsou skutečnostmi svědčícími o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, byl žalovaným řádně odůvodněn, je v souladu s obsahem správního spisu a je zcela v mezích přípustného správního uvážení.

Vzhledem ke skutečnosti, že od vydání napadeného rozhodnutí došlo na Ukrajině k zásadním společenským změnám, zabýval se soud nad rámec žalobních bodů i touto problematikou. Ohledně dalšího vývoje na Ukrajině soud uvádí, že je namístě aplikovat zásadu *non-refoulement* pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozící vážnou újmou v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady *non-refoulement* a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady *non-refoulement* a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho

navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady non-refoulement budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce (alespoň v některých částech), není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobce ji, objektivně vzato, nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Žalobci nicméně nic nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu, učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu, provedenou zákonem č. 379/2007 Sb., byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud žalobce podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

Lze tak uzavřít, že ač v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v té době ještě nestaly), má žalobce dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dodatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá. Případné nové rozhodnutí o takové žádosti by pak podléhalo soudnímu přezkumu.

Pouze pro úplnost lze dodat, že i kdyby žalobce novou žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodal, není možné v případě, že by existovaly důvody znemožňující vycestování, realizovat jeho správní vyhoštění na základě stávajícího rozhodnutí o vyhoštění. Takový postup by byl totiž v rozporu s § 120a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pobytu cizinců), dle něhož vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci (§ 101 správního řádu), po vyžádání nového závazného stanoviska žalovaného podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Případně nově vydané rozhodnutí o vyhoštění žalobce by bylo (po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení) taktéž možné napadnout správní žalobou. Pokud by žalovaný v závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobce není možné, byla by poté policie povinna žalobci podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vydat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. srpna 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Vlasáková